

A 18.627,

AKU UUDISTEATEID

AUTORIKAITSE ÜHING — TALLINN

KUNSTIHOONE (VABADUSPL.) POSTK. 160

TELEFON 456-43. POSTI JOOKS. ARVE 152

OMA KIRJASTUS 1935 [hr.]

Ed. 12.182

125485

AKÜ näidendid autori- honorarist vabad.

Vabariigi valitsuse poolt määrati möödunud kevadel lisaelarve korras 5000 krooni maalavadele autori-honoraaride tasumiseks. Haridusministeeriumi sellekohasel otsusel võivad väikelavad sellest summast saada toetust Autorikaitse Ühingu kaudu nende algupäraste näidendite ettekandmise korral, mis kuuluvad Autorikaitse Ühingu haldusse. Kuna peagu kõik Eesti näitekirjanikud koondunud AKÜ-sse ja nende teosed võetud maalavadele mängimiseks soovitatavate näidendite nimestikku, siis tuleks organisatsioonidel sellekohased sooviavaldused saata AKÜ juhatause nimele, Tallinn, Postkast 160.

AKÜ vabastab autorihonorarist neid näidendeid, mis võetud Haridus-sotsiaalministeeriumis koostatud soovitatavate näidendite nimestikku ja tulevad ettekandele pärast 15. novembrit 1935. a. väikelavadel. (Koolid väljaarvatud.) Koolid võivad vabaneda autorihonorarist vaid seljuhul, kui koolipeo korraldajana esineb vastava palvega mõni selts.

Honorarist vabastamise sooviavaldused tuleb varustada vastava organisatsiooni esimehe ja sekretäri allkirjadega. Selles tuleb märkida peo korraldaja, koht, aeg, mis otstarbeks läheb sissetulek, ettekandele tuleva näidendi nimi ja teose autor.

Näidendeid ettekandvate seltside ja maalavade enda huvides on, et nad vastavad sooviavaldused esitaksid võimalikult peatselt, kuna oletada, et Vabariigi Valitsuse poolt määratud 5000 kroonist ei jatku väga kauaks ja selle summa lõppemisel autorihonoraare tuleb seltsidel endil maksta endise korra järele.

**AKÜ kirjastusel käesoleval sügisel
ilmunud uued algupäraseid näidendid
on võetud eranditult soovitatavate
näidendite nimestikku**

ja neid võivad väikelavad tellida AKÜ näidendite laost, lähema aja jooksul ettekandmiseks, ilma et tarvitseksid vastava palve esitamise korral nende eest maksta autorihonoraari.

Tellimised tuleb saata aadressil: Autorikaitse Ühing, Tallinn, postkast 160, ehk telefoniga nr. 456-43.

Autoriõiguste kaitse korraldamisest Eestis.

Kõikide kultuurriikide seadusandlus näeb ette autoriõiguste kaitset. Selle seaduse mõte üldjoontes ja kokkuvõtlikult on: looming on autori isiklik omandus ja seda ei tohi keegi autorilt nõusolekut küsimata kasutada töönduslikuks ja äriliseks otstarbeks ega ette kanda avalikkudel maksulistel (nii otseselt kui kaudseltmaksulistel) pidudel, kontsertidel jne. Avaliku ettekande loa saamiseks tuleb pöörata autorite voliniku Autorikaitse Ühingu poole, kes autorite nimel teatud tasu eest selle loa välja annab. Autorite poolt on üksikasjaliselt välja töötatud vastavad autoritasude normid. Nende põhjal tuleb maaseltsil tasuda ühe laulu ettekandmise eest (linnas kõik normid 50% kallimad) 25—1,50 senti (viimasel juhul suuremad teosed käsikirjas) puhkpilliorkestri pala eest 25—50 senti jne. Kirjandusteoseilt: luuletuselt 25—50 senti, novellilt 50 senti, romaanikatkest 50 senti, följetonilt 25 senti, poemilt 50 senti jne.

Kuna üksikpalade eest maksmine seltsidele tihti majanduslikult on raske ja tülikas, võimaldab AKÜ seltsidel heli- ja kirjandusteoseid ettekanda n. n. paušaal või üldtasu eest. Selleks sõlmib selts AKÜ-ga paušaal-lepingu, mille järele tasub ühinguale teatud summa aastas (keskmise tasusumma — olenevalt seltsi suurusest ja asukohast — 3—5 krooni aastas. Selle summa eest võib piiramata arvul ja erilist ettekande-luba küsimata kanda ette kõiki AKÜ haldusse kuuluvaid Eesti kui ka välismaa autorite helitöid ja kirjandusteoseid (väljaarvatud näidendid, mis kuuluvad eritasu alla).

Selline maksmise moodus tuleb seltsidele võrratult odavam kui iga üksikpala eest tasumine ja seda võimalust on kasutanud senini meil juba üle 300 organisatsiooni. Seepärast, et lahendada küsimus otstarbekohaselt

astuge AKÜ-ga paušaal-leppe vahekorda.

Teadustage viibimata AKÜ-le (Tallinn, Postkast 160. AKÜ büroo, Kunstihoone) soov leppevahekorda astumiseks. AKÜ saadab Teile lepingukavandi, kahes eksemplaris, millised alla kirjutate ja ühe AKÜ-le ühes vastava tasuga ära saadate. AKÜ saadab Teile sellepääle kviitungi, millise saamisega Teil on ülalnimetatud ettekande õigus ning selts on ühtlasi tänuväärselt täitnud oma kohustuse ja austuse autori vastu.

Juhtides käesolevaga tähelepanu paušaal-lepingu sõlmimise kasulikkusele ja ka praktilisusele, (lisaks muile soodustustele lepinguosaline saab osta AKÜ noodikogust noote 50%-lise hinnaalandusega!), tuleb arvestada ka seda, et kuna Autorikaitse Ühing järjekindlalt saab teateid kõigi pidude, kontsertide ja kirjanodusõhtute kohta, mis Eestis korraldatakse, ei jää nüüdsest peale Autorikaitse Ühingu eest varjule ühegi teose ilma loata ettekanne.

Ühtlasi kasseerib AKÜ neilt, kes autoritasu maksmisest püüavad möödahiilida, kõik ettekandetasud 50% suuremana, sellele lisaks langevad kõik nõudmistega seoses tekkinud kulud tarvitajale. Seepärast ärge viivitagu ükski selts astumast AKÜ-ga paušaal-leppe vahekorda!

Uusi näidendeid maalavadele.

AKÜ väljaandel ilmus hulk uusi algupäraseid näidendeid.

Nõudmine maalavadele sobivate, uute, häade, algupäraste näidendite järele on olnud Eestis alati väga elav. Eriti elavaks on see kasvand aga käesoleval sügisel, mil kogu Eesti pühitseb pidulikult meie rahvusliku iseseisvuse ja vaimlise elu suursündmust — Eesti raamatu 400 a. juubelit. On loomulik et meie näite-seltskonnad kogu kodumaal oma raamatu auaastal ettekandmiseks valivad peamiselt algupäraseid näidendeid, neid lavateoseid milles käsitatakse meie maa ja rahva elu, meie oma inimesi, nende tegevust ja heitlust, nende muret ja rõõmu, meie koduseid olusid ja

meile lähidasi probleeme. On täiesti mõistetav et Raamatuaasta puhul meie maalavade repertuaaris jäävad võrdlemisi tahaplaanile tõlketeosed mida suhteliselt seni suuremalgi määral kantud ette kui see kasulik meie algupärase näitekirjanduse ja rahvusliku omateatri arenguks.

Autorikaitse Ühing, kuhu koondunud kõik Eesti tunnustatud ja nimekamad näitekirjanikud eranditult, selleks, et tõsta meie näitelavade repertuaari taset ja kindlustada tarvitajaile menukate ja rahvapäraste näidendite saamist odavalt ja soodsail tingimusil, asutas möödunud aasta lõpul uue näidendite laenukogu, mis seni tegutsenud suure edukusega.

Lisaks varem väljaantud algupäranditele hankis Autorikaitse Ühing meie tuntud kirjanikelt kirjastamiseks käesoleval aastal rohke arvu rahvapäraseid ja menukat ettekandmist võimaldavaid näidendeid, mis ühtlasi ka omalt kunstiväärtuselt kuuluvad meie näitekirjanduse kvalifitseeritud tasemele.

AKÜ uut näidendite laenukogu asutades, lähtus põhimõttest, et

iga näitelava vajaliku näidendi peaks saama ilma vahetalitajata otse autorilt — Autorikaitse Ühingust.

Paljudes teistes riikides ongi tegelikus elus ammu teostatud moodus, et näitekirjanik oma loomingu annab vahetult tarvitajale — näitelavale. Seljuhul langeb ära eraettevõtjate äritsemine näidendite väljalaeutamisel, millelõttu eriti Eestis tarvitajaskond kurdab näidendite laenutamisel kõrgete hindade üle, millest pealegi lõvi-osa seni läinud laenukogu omanikkudele, ilma et autor enamasti oleks saanud nimetamisväärsetki tasu oma töö eest.

Näidendi vahetu edasilaenutamine ilma omakasu taotleva vahetalitajata on näitekirjanduse levitamisel ideaalsemaks korralduseks.

Eesti puudus kahjuks nii tarvitajaskonnale kui ka näitekirjanikele selline korraldus seni täielikult. Nüüd on see saanud teoks AKÜ näidendite laenukogu asutamise, mille ümber koondunud kooperatiivsel alusel

kõik Eesti näitekirjanikud peagu eranditult.

AKÜ-sse kuuluvad järgmised eesti näitekirjanikud: A. Adson, M. Aitsam, A. Antson, K. A. Hindrey, E. Hubel-Metsanurk, J. Jaik, R. Janno, Aino Kallas, B. Kangermann-Luide, Koel-Rahula, A. Kitzberg (pärijate kaudu), J. Kärner, A. Mälk, E. Nukk, J. Oengo-Oro, E. Ploom (Elmo Ellor), H. Raudsepp, A. Sepp,

A. Särev, A. Tamman (pärijate kaudu), A. Teppan, V. Vent, E. Vilde (pärijate kaudu), H. Visnapuu j. t. On küllaldaselt põhjust ennustada, et AKÜ näidendite laenukogu kujuneb juba lähemal ajal ainukeseks nimekate näitekirjanike uute näidendite laenukoguks kogu Eestis. Seda kindlustab omakorda asjaolu, et tarvitajaskond rõõmustaval määral näib hindavat juba nüüd neid paremusi ja soodustusi, mida pakub AKÜ laenukogu.

AKÜ-l on Eestis ainuõigus näidendite tõlkimiseks, levitamiseks ja ettekande lubade andmiseks.

Paremate välismaa näidendite tõlkimise ja mängimiseks väljalaenutamise õigust kavatseb AKÜ edaspidi ise kasutada võimalikult täielikult, ilma et seda loovutaks mõnele teisele Eestis tegutsevale laenukogule. Seegi asjaolu tagab, et tarvitajaskonnale avaneb näidendite valikuks edaspidi kõige laialdasem võimalus AKÜ kogust.

Üldiselt võite laenata AKÜ näidendite laenukogust uusi väärtuslikke algupäraseid näidendeid juba nüüd palju soodsamail tingimusil kui kusagilt mujalt.

Meie laenukogu täieneb järjekindlalt laenatavate uudisnäidenditega. Kuna AKÜ ümber koondunud näitekirjanikud edaspidi mängimiseks laenutavad välja oma uusi ja paremaid näidendeid ainult Autorikaitse Ühingu kaudu, siis oleme uudisteoste rohkuse ja hääde näidendite valiku poolest väljaspool võistlust.

Käesoleval sügisel ilmuvad AKÜ väljaandel järgmised uued algupäraseid näidendid:

A. Antson:

„Muretute ülemlaul“

(„Saaremaa kraavikaevajad“.)

Naljamäng kahes vaatuses. Tegelasi — 12, neist naistegelasi — 5, meestegelasi — 7.

„Muretute ülemlaul“ käsitab huumoriküllaselt Saaremaa kraavikaevajate elu ja armastus-seiklusi. Teose tegevus areneb mõlemas vaatuses vanas heinaküünis. Dekoratsiooniks ses näidendis võiks olla tavaline talutoa dekoratsioon mööblita ja usteta, milletõttu „Muretute ülemlaulu“ ettekandmine ei valmista vähemaidki raskusi kõige väiksematelgi maalavadel. See on teos mida rahvapärase koomika, hoogsa käsitusviisi ja üle-

meeliku ning lõbusa sündmustiku poolest võib kõrvutada O. Lutsu kuulsate ühevaatuslikkude näidendite „Kapsapää” ja „Pärijatega” ja mis kaugelt ületab „Kraavihallid”, nii kunstiväärtuselt, lavaliselt elavuselt kui ka naljarõhkuselt. „Muretute ülemlaul” kõigile lisaks on omalt põhimoonilt üks optimistlikumaist ja elujaatavamaist näidendeist meie lavakirjanduses. Autor on selles esitand rea energilisi, elujaatavaid mehi ja naisi, kes muretu nalja ja südamliku huumoriga saavad üle keerulisematestki olukordadest ja eluraskustest, kellest enamus ei idealiseeri ei rikkuse ega kuulsuse petlikku sära vaid lihtsameelsete looduslastena armastavad elu selle tuhandeis võltsimatuis avaldusis, loova ja ülesehitava töö rõõmus, siiras seltsimehelikuses ning erksas loodusarmastuses.

A. Antsoni uus näidend on haaravaks ülemlauluks võitlevale, muretule, loodust armastavale, eetilisele noorussele.

Kergesti mängitavuse tõttu on see AKÜ uudisteostest sobivamaks näidendiks segaeeskavaga peoõhtuteks, mille ettekandmist võime eriti soovitada kõigile maalavadele.

Kuigi „Muretute ülemlaulu” ilmumisest, möödunud vaevalt paar nädalat, on seda AKÜ näidendite laenukogust ettekandmiseks tellitud seevõrra rohkesti, et enamus komplektidest juba välja laenutatud.

Kihelkonnal kus „Muretute ülemlaul” tuli ettekandele saavutas see enneolemata menu. Näidendi ettekannet saatsid peagu lakkamatud naeruvalingud ja selle lõpul paljud sealsest publikust tunnistasid, et nad varem pole näinud ühtki sarnast näidendit mis neile oleks valmistand seevõrra rohkesti lõbu ja nalja kui „Muretute ülemlaul”.

Autorihonoraarist vabastatav.

A. Antson:

„Tšempionaat“

Naljamäng 5 vaatuses. Autorikaitse Ühingu kirjastus 1935. a.

„Tšempionaadis” piitsutab autor tabavalt vaimulagedat ja uhkeldavat linnatõusiklust ja paljastab leidlikult ning elavates värvides üheaegselt nii möödunud poliitiliste kombinatsioonide kui ka elukutseliste maadlusvõistluste telgitaguseid, tõmmates mõlemate nähete vahel huvitavaid paralleele.

Näidendis on rohkesti mõjuvaid lavalisi effekte, olukordade koomikat ja rahvapärast nalja. Selle huvitavad tegelaskujud (tõusiklik seltskonnadaam, neegermaadleja, kõmureporter, pettunud poliitikamees j. t.) annavad nii suur- kui ka väikelavade näitlejaile tänu-likke ja häid võimalusi huvitavate ja karakteristlik- kude kujude loomiseks.

Lavaliselt ülesehituselt on „Tšempionaat”, šab- looni kalduvate algupärandite kõrval tähelepanuvää- rivalt uudne ja pakub oma naljarohke ja efektidest rikkaliku sündmustiku poolest nii näitlejaile kui ka näitejuhtidele edukaks ettekandmiseks eriti rohkesti võimalusi.

„Tšempionati” kanti suure menuga ette paar aas- tat tagasi Draamastuudio teatris Tallinnas, kus see oli hooaja kohta üheks paremaks kassatükiks. Autor on näidendi vahepeal töötanud ümber, nii et see nüüd sobib ettekandmiseks ka väikelavadel.

Teose tegevus areneb esimeses ja teises vaatuses väikekodanlikult möbleeritud toas, kolmandas — liht- sas restoraanikabinetis ja 4-das ning 5-das vaatuses kino garderoobis- ja laval. Tegelasi — 14, neist mehi — 9, naisi — 5.

Väljavõtted ajalehearvustustest:

„Neljapäeva õhtul oli „Draamastuudios esietendu- sel” Aleksander Antson'i viievaatuslik komöödia „Tšempionaat” mis läks täiesti väljamüüdud majale.

Kogu tüki kandjaks on ministriproua Johanna Metsmaa, kes peab kehastama meie kõrgema selts- konna vaimulagedust, võimuiha ja uhkeldamist... Pr. Mizzi Möller tegi ministriproua Metsmaa osast vaa- tamisväärse asja. Sellelaadsed osad on pr. Möllerile teretulnud. Parajal paigal teatud tooniga lausutud sõ- na, teatud liigutus — see kõik ütles väga palju.

Sama hea oli Rudolf Klein ajakirjanik Mardikana. Nägime temas toredat revolver-ajakirjaniku kuju, kes segastest asjadest oskab lüüa profiiti ja ise ikka puh- tait välja tulla, rõhutades oma ajakirjaniku eetikat.

J. Kaljola parteimees Viirona andis kindlalt joo- nistatud kuju mehest, karjeristist, kes oma huvide maksmapanekuks ei hooli ükskõik mis abinõudest ja kõigeks valmis on et võistlejat halastamatult teelt koristada.

Hoogus oli oma maadlusvõistluste organisatori Ruule osas A. Rutoff ja väga efektikalt esines maad- leja neegripriinti Bagheera osas A. Grosstal. Iga

samm, iga liigutus näitleja osas oli hästi läbi mõeldud ja kogumikus mõjus see väga ehedalt.

Ülalnimetatud osad kõik andsid näitlejaile võimaluse näidata oma võimeid, sest nad on aktiivsed."

Alb. K(ivikas). „Päevaleht”

„Antsoni näidendis on midagi, mis meil tavaliselt puudub. Ma nimetaksin seda ideerikkuseks. Kujustage ette, kirjanik on ühe näidendi teemiks valinud kaks üsna akuutset tõsiasja. Esiteks, see kuidas näeb välja meie minister toakingades — milline on tema kodune pale, see pale mida tavaliselt suure publiku eest varjatakse. Näidendis on ministri mootoriks ta naine. Eks ole meil küllalt anektoote ja vagajutte endi poliitikategelaste „õrnematest pooltest” kes mitte üksi oma mehe ambitsioone ei õhuta ja saatuse kavatsusi soovitavas suunas ei abista, vaid ise madaam Fortuuna ülesanded omale võtavad — ise saatust mängivad. Eks liigu meil küllalt jutte valgust käest jne. See moment meie seltskonna elust oleks siis kirjanikult päris õieti tabatud.

Kuid mitte üksi see pole „Tšempionaadi” sisuks. Veel teinegi nähe leiab valgustamist. See on nimelt elukutseliste sportlaste küsimus. Et kuivõrd need ning nende „manageerid” ja impressariid on spordihuvide eest väljas. Meie teame ju vägagi hästi kuidas meil igasugu ärimehed ja ettevõtjad korraldavad igasuguseid tšempionaate elukutseliste vahel. Teame kui pahasti lõhnavad need telgitagused — kuidas on jäätud kõrvale igasugu „fair play”. Seda kõike näitab meile vägagi kujukalt Antsoni näidendid.

Ja kui meie vaatame lõpuks et lavaliseltki pakub „Tšempionaad” üsna avaraid võimalusi, siis peame lõpuks tunnistama et tükk on väga hea ning moodustab uue versteposti meie näitekirjanduses.

Üldiselt peab tähendama selle näidendi kohta et tema tõlgitsemine ühegile näitlejale erilist raskust ei sünnita. Kirjanik pole näitlejaile ülesannet keeruliseks teinud.

Publikut oli esietendusel palju, aplaus väga elav Autor kutsuti välja ja talle anti kimp lilli.”

Leo (Soonberg). „Uudisleht”

„Värvi ja lopsakust laialt. Publikut saal pea täis ja aplausi ohtrasti.”

Oskar Kurmiste „Rahva Sõna”.

„Kokkuvõttes peab mainima et Aleks. Antsoni komöödia väärib vaatamist. Eeldusi läbilöömiseks on.

Näitlejad said tublide kiiduavalduste osaliseks, autorile annetati lilli. Publikut rohkesti.

Osk. Lil(jenthal) „Sõnumed”.

Autorihonoraarist vabastatav.

T. Braks:

„Tantsuprofessor“

See kolmevaatuslik külakomöödia 5 mees- ja 2 naistegelasega on kirjutatud peamiselt maa väikelavade nõuete kohaselt. Kuna tegevus sünnib kõigis kolmes vaatuses talu õues, siis ei tekita lavastamisel dekoratiivne ehitus suuremaid raskusi.

Näidend sündmustikult pakub rea huvitavaid ja huumoriküllaseid elupilte külaühiskonnast, mis tervikuna annab omapäraseima lavateose, mis seni maaelu käsitlevas näitekirjanduses nähtud. Rahvapärane keel ja usutavalt nähtud tüübid, keda autor asetab keerulistesse olukordadesse — ja seda lakkamatult heatahtliku nalja saatel — tagavad kõnesolevale külakomöödiale väikelavadel kahtlemata suure menu.

Maal kolab sageli ringi igasuguseid agente ja tantsuõpetajaid, kes pakuvad rahvale oma „kõrget kunsti”. Üht selletaolist kergatsit näeme „Tantsuprofessoris” tähtsama tegelasena. See on uusimaid tüüpe näitekirjanduses. Siis võlgadesse sattunud talupere-mees ta tragi tütreaga, salakaval külakaupmees ja vaik-selt nohisev sulane, kelle iga liigutust ja sõna saadab lopsakas huumor. Väliseestlane ja nirk-terane teenijatüdruk täiendavad tegelaskonda tööõnnistuse pro-pageerijatena.

„Tantsuprofessor”, kuigi ta ülesehituselt kuulub komöödiade liiki, on kirjutatud õpetlikul ja elujaataval põhiteemal. Selle tükiga tahab autor näidata, et põllumees, ehkki ta põline rikas, et tohi lasta oma majapidamist laiemale valguda kui jõud kannab. Muidu on oksjonimees kaelas ja naabrite irvitamine peale kauba. Teiseks ei maksa võlaraskustes sipleva peremehel oodata lunastajat mujalt kui ainult oma tööst ja tõsis-telt töömeestelt.

Ka linnaelust unistaja sulane jõuab lõppude lõpuks veendumusele, et koht kus asetseb ta eluõnn, on ikkagi emake maa.

Tegelikku argielu käsitlevaid stseene läbib al-gusest lõpuni meisterlikult esiletoodud romantiline joon. Kõigil neil Vahmuse talu noortel on töö ja elu-murede kõrval klaarida oma südameasju. Elatakse üle pettumusi ja õnnehetki. Ja et see kõik nii nalja-

kalt ning muhelemapanevalt välja kukub, mis sinna parata: selleks ongi „Tantsuproffessor” külakomöödia.

Viimasel ajal on tulnud sageli kuuldavale kaebusi, et maalavadel ei jatku küllaldasel määral nõudeid rahuldavaid näidendeid. Läbileierdatud ja väärtusetud näitemängukesed ei kõlba võtta ikka jälle mängukavva, nüüd, mil külapubliku kunstiline maitse areneb iga päevaga.

Autorikaitse Ühing eelkirjeldatud näidendit kirjastades on veendunud, et annab väikelavadele püsiva väärtusega tüki, mis kuulub käesoleva hooaja näitekirjanduse paremate saavutuste hulka.

Autorihonoraarist vabastatav.

Aug. Mälk:

„Mees merelt“

Näidend 4 vaatuses. Lava: tuba ja õu. Tegelasi: 6 meest ja 4 naist.

August Mälk'i uusim näidend „Mees merelt” on naelaks kutseliste teatrite selle hooaja repertuaaris. Mitmed neist avasid selle tüüpidelt huvitava ja miljööst omapärase näidendiga oma seeaastase tegevuse, teistel on „Mees merelt” ettevalmistusel, nii et üheski linnas ei jää see teos lavale toomata. Nüüd on teos trükist ilmunud ja saadaval ka maalavade jaoks. Ning selle näidendi üheks vooruseks on veel see asjaolu, et ta on sobiv eriti maalavadele nii mängult, tegelasi kui lavasäädelt.

Näidendi sisu kujutab meie ranniku-elu. Varakevadise külma ja tormi aetuna peatub jäärüsides teadmata kust tulnud paat. Paadist antakse hädamärku. Kapten Rand ühes oma tütre peigmehega toob oma elu kaalule pannes ajujääst inimesed — kaks meest, kelledest teine, see „mees merelt” on ju surmalävel. Kapten Ranna talus ta toibub. Ja kuna kapten kui ka kapteni tütre peigmees on kaljasega Tallinna-reisul, paraneb merest toodu ja rannamäel asetsevas taluõues areneb päev-päevalt vahekorid kuni kaks noort inimest leiavad, et nad on üksteisesse pääsmatult armunud. Nad pole aga kumbki vabad. Üks on seotud kihluslubadusega, teine peaks võtma nüüd oma elupäästjalt pruudi. Ja kaljas saabub Tallinnast tagasi sel pilgul, kui kodurannas on kapteni tütar ja merest päästetud mees jõudnud kindlale kokkuleppele.

Endine peigmees ei mõtlegi loobuda oma pruudist. Kapten ei taha süüa oma merekaaslasele ja kaljase-

osanikule antud sõna. Ja nii areneb kapteni õuel torm, mille keeristes näeme hulka traagilisi kui ka koomilisi situatsioone, elu oma teravas täiuses ja muutlikkuses. Siin askeldab vana võrgupaikaja Laas, kelle sõnad on kui nõgesed ja kes ise arvab, et „elav sõna on enam väärt, kui surnud sent”. Samal õuel käib tuulispaasana kuri naabrieit, kelle plaanid tahetakse murda. Siia sekka kõneleb oma sõnad ja liigub oma tuule juhil „pääst pisut puudutatud” küla pillimees.

Lõbusad näod katavad sisemist muret ja pinget. Ohjeldatud sõnad plahvatuvad tülideni ja tegudeni. Kapteni tütre „südame tee” viib murdudesse. Kuid lõpuks... Lõpp hää, kõik hää. Tormid vaibuvad ja vana võrgupaikaja kavalate keerutuste ja taibukuse toel on majas taas rahu. Rahu ja õnn. Möödas on tükk suurelainedist randlaste elu ja võrgupaikajagi pääseb pilguks rohumaadele...

„Mees merelt” kohta on arvustuse sõnavõttud kiitvad. Nii kirjutab A. Adson „Päevaleht” nr. 305, 4 XI s. a.: „Mees merelt” on Aug. Mälgu kolmas ülemaaliselt läbi löönud lavateos ja osutub rannaelu peegelduseks nii tüüpidelt kui miljöölt. Siin on autor tarvitanud rannarahva keelt; selle jumekust, huumorit ning värskusi hoolega kuulatanuna ta osavasti meile esildab seda.

„Uus Eesti” nr. 48 kirjutab teatriarvustaja Leo Soonberg: „Mees merelt” on läbi ja läbi rahvatükk. — Näidendi vooruseks on voolav ja ladus dialoog ning palju tabavaid, rahvapäraseid väljendusi. Paiguti leidub ka üpris häid situatsioone, nii traagilise kui koomilise alalt. Üldiselt peab tunnustama, et „Mees merelt” end hästi vaadata laseb, nagu juba selle autori varematestki näidenditest näha oleme võinud.”

Autorihonoraarist vabastatav.

A. Rahula:

„Randvee ja Mäe“

A. Rahula tähelepanuvääriva eelmise teose: „Randvee uus peremees” — põhiideeks on koduarmastus.

Randvee vana ja hoolas peremees Andres parandab vana kombe kohaselt oma hääs korras talu vanemale pojale Jaanile. Sellega aga teeb ta raske vea. Vanemal pojalt puudub nii öelda peremehe närv, ja kuulus Randvee hakkab tegema vähjakäiku. Noorem poeg Arvet, kes kogu hingega talu ja kodu küljes kinni ja seda omale ootas, lahkub talu allakäiku nähes ki-

bestunud südamele kodust. Ta rändab hulk aastaid mööda maailma meresid, tehes oma kõrvad kurdiks kodu südamliku kutse vastu. Viimati saab ta isalt kodukutse kirja, mis teel olnud väga kaua. Arvet tulebki koju, kuid seal tabab teda ootamata rasked uudised: isa surnud ja talu läinud võõraste kätte. Ainukene oma inimene, kelle ta veel eest leiab on vana teenija Leena, — Randvee raudvara. See kogu südamega Randvee küljes rippuv heasüdamlik vanake jutustab kadunud pojale ta kodu kurvast saatusest. Arvetis tärkab uuesti suigutatud koduarmastus. Ta ei suuda kohe pöörata võõrsile tagasi, vaid jääb oma endisse isatalu oma isikut varjates sulaseks. Nii nagu saatuse tahtel on sellal Randveel teenimas Arveti lapsepõlve kaaslane Aino. Muutunud raske olukord lähendab kaht noort inimest üksteisele, kuid see saab Arvetile siiski saatuslikuks, sest ka peremees Rein on silma heitnud kaunipalgelisele virgale teenijale. Arvet kihutatakse uuesti Randveelt. Nüüd teeb ta endale eluülesandeks — oma endine isatalu iga hinna eest osta tagasi. Seitse aastat rändab ta uuesti maailma meresid mööda korjates isa talu lunastuse hinda. Talle tuleb siiski õnnelik juhus appi. Piiritusega hangeldaja ja napsutaja Rein on sattunud Arveti tagasitulekul väga raskesse olukorda. Talu müüakse Arveti õnneks priistavi poolt võlgade katteks ja selle omandaja on nüüd Andrese noorem võsu — Arvet. Õnnetu kooselu Reinul ja Ainol puruneb lõplikult talu müügiga ja enne veel kui kumbki teab, kes on talu uus peremees. Aino tahab minna oma Arvetist saadud väikese Arvuga ema juurde. Kuna ka Rein ei kaota pead, vaid kasutades naabri peremehe esialgset pakkumist läheb ta vanatüdrukule eesolevale tütrele meheks. Arvet naitub Ainoga ja Randvee on oma sugukonnale päästetud. Kodukutse on perepoja toonud koju oma isa tööd jätkama.

„Randvee ja Mäe” on eelmise näidendi järg. Selle 4 vaatusliku rahvatüki tegevus sünnib 20 aastat hiljem. Väga palju on siin selle aja jooksul muutunud. Randvee on käinud edu ja tõusuteed. See on õieti pilt meie tuleviku talust, milleni meie talupidajail tuleks püüda: kultiveeritud sood, eeskujulikud elamud, laiendatud põllud ja moodsad masinad. Paljud endistest tegelas- test on areenilt kadunud. Selle eest on peale kasvanud uus ja noor põlv.

Kuigi Randvee on pealt näha saavutanud hiilgava koore ometi pole siin elu kuigi roosiline kuna Arveti ja Reinu omavaheline tüli, mis kestnud juba algusest saadik jätkub ka nüüd.

Suuremaks kiusu ajaks on siin Rein, kes kannab põlist viha Arveti vastu ja süüdistab teda Randvee ja naise äravõtmises. Halb läbisaamine Mäel ja puht inimlik kadedus Arveti edu vastu annab uut söödet ta vihale. Oma kiusu ajamises ei kohku ta isegi tagasi sihilikust loomade kinniajamistest ja aedade lõhkumisest.

Arvetist on teinud sarnane alatine kiusamine nagu hoopis teise inimese. Ta on muutunud sõnaahtraks ja valjuks omagi perekonna vastu. Reinu kohtleb ta kui oma suurimat vaenlast. Ja ühel sarnasel kokkupõrkel kaotab ta kannatuse ja on valmis isegi oma põlist vaenlast saatma teise ilma. Viimane teeb sest suure numbri ja Arvetit ootab vanuigi veel vangi rauad.

Kes aga vanemate suurest vihast ei näi põrmugi hoolivat on nende lapsed. Ja hoolimata isade ägedast vastuseisust areneb nende vahel keeldud sõprus. Ja selle kaudu lähebki tee Randvee ja Mäe paremale tulevikule vastu.

„Randvee ja Mäe” sündmustik areneb I, II ja IV vaatuses Randvee talu õues, III vaatus — linnas, võõrastemajas. Tegelasi 9, neist mehi — 6, naisi — 3.

„Randvee ja Mäe” käsitab kujukalt nüüdisaegseid olusid moodsas ajanõuete kõrgusele arendatud talus, milles huvitava ja pineva dramaatilise konflikti moodustab kahe naabri omavaheline eesti joon ja jätkuv kiuslikkus. Huvitavad tegelaskujud, südamlik ja rahvapärane käsitlusviis ning tugev dramaatiline areng näidendis, lasevad oletada et see saavutab maalavadel menukuse. Näidend on põhitoonilt elujaatav ja lõpeb positiivse leppimisega, tülitsevate taluperemeeste vahel, milleks rajavad soodsa olukorra üksteist armastavad noored.

Kuigi „Randvee ja Mäe” on A. Rahula eelmise näidendi „Randvee uus peremees” järg, kuid sellest hoolimata on see sündmustikult täiesti iseseisev teos, mida võivad kanda ette ka need, kes sama autori eelmist näidendit üldse pole näinud. Kuna „Randvee uus peremees” püsis Eesti maalavadel pikemat aega menukama lööktükina, tohiks ennustada sama ka A. Rahula uue näidendi kohta mis pealegi eelmisest märgatavalt huvitavam ja kunstiväärtuslikum.

Väljavõte arvustusest.

Selles teoses väliselt ei särise midagi, — ei lööklauseid, ei pikantsusi, ei paradokse ega autori oma pealetükkivat vaimurikkust. Kõik kasvab välja sees-

poolt, elust enesest ja inimestest, kes teoses esinevad. Autor laseb elada oma tegelastel, ta püüab näha, tunda ja mõista neid — ise vahele segamata, ise peale tükkimata. Autor oleks sama hästi võinud valida moodsa, teise voolu, töötamisviisi ja teha seega teose loomine enesele palju kergemaks ja lihtsamaks, aga autor on valinud esimese voolu raskema tee ja ka sellel teel omale võetud ülesande rahuldavalt lahendanud. See, elust kibestunud vanade vägikaika vedamine on ehtne, see särasilmaliste noorte lepitav vaim samuti usutav ja rahuldaval ettekandel publik ei tarvitse kuulata lektüüri, vaid tunneb ja elab kaasa elavate inimestega.

„Meie Maa” nr. 125. 1935. a.

Autorihonoraarist vabastatav.

Varemilmunud näidendid.

Peale eelpool nimetatud uudisteoste on AKÜ näidendite laenukogus veel järgmised varemilmunud näidendid:

Juhan Jaik:

„Esivanemate kuld“

Rahvatükk maaelust 3-es vaatuses. Dekoratsioon kõigis vaatustes üks ja sama — talutuba. Tegelasi — 12, neist naistegelasi — 3, meestegelasi 9. Näidendil on eeldusi suureks eduks maalavadel oma huumorirohkuse ja kergesti mängitavuse tõttu. Kuigi teos ilmus alles hiljuti on seda maalavadel kantud ette suure eduga juba üle 100 korra ja nõudmine selle näidendi järele AKÜ büroost üha suureneb.

Teos kuulub J. Jaigi toodangus parimate hulka ja selle südamliku huumori rohkus tuletab meelde A. Kivi kuulsat teost „Seitse venda”. Üldiselt J. Jaigi „Esivanemate kuld” on nii ainult kui ka ainekäsitusel hoopis teisest maailmast kui meie teised seniilmunud näidendid, mõjudes ennekõike oma uusslikkuse ja südamliku huumoriga. Pealeselle on J. Jaigi näidendi tegelased autori poolt esitatud eranditult meeldejääva ilmekuse ja karakteristlikkusega. Näidendi sõnastus on rahvapärane ja teos sündmustikult seevõrra huvitav, et sellele menu juba ette kindlustatud.

Autorihonoraarist vabastatav.

„Särumeeste rügement“

Kolmepildiline näidend vabadussõjast. Tegevuspaik: 1. pilt — ühes väikelinnas vabadussõja alul, 2. pilt — öö rindel enne suurt pääletungi, 3. pilt — samas kus esimene. Dekoratsioon 1. ja 3. pildis — taamal linnamaja. 2. pildis — ööpimedus.

Näidend on mõeldud ettekandmiseks vabadussõja aastapäeva, maakohtade vabastamise mälestuspäevade ja uue võidupüha pidustuste puhul. Ettekande kestvus 1 t. 15 min., mis jätab peoõhtul aega teisteks ettekaneteks. Pildid on elavad ja meeleolulised, kajastades tõetruult vabadussõjaaegseid päevi. Sõjalise aine tõttu tegelaskond koosneb rõhuvas enamuses meestest ning koos massi ja rohkete väikeste osade täitjatega on ettekandeks vaja kuni 20 tegelast. Teos ei nõua hääks mängimiseks näitlejalt suuri võimeid, sest kõik osad on kergesti tõlgitsetavad.

Haridusministeerium soovib omaltpoolt „Särumeeste rügementi“ kui eriti sobivat näidendit mängimiseks vabaduspäevadel ja võidupüha pidustustel.

Autorihonoraarist vabastatav.

H. Raudsepp:

„Isand Maikello sisustab oma raamatukappi“

Raamatuaasta nali ühes vaatuses. Tegevus areneb väikekodanlise sisustusega võõrastetoas. Tegelasi — 11, neist meestegelasi — 4, naistegelasi — 7.

Näidendi sündmustik areneb raamatuaasta miljöös, kuid teos sobib väga hästi ettekandeks paari kärpe korral ka igal muul ajal. Esmakordselt kanti H. Raudseppa uut näidendit ette kultuurnädala puhul Estonias, kus see saavutas suure menu. See on kirjutatud Raudseppale omase sädleiva vaimukusega ja autor erilise ilmekusega selles näidendis käsitab meie töötava keskikihi kultuurhuvide ulatust. Näidendi sündmustikus on rohkesti koomilisi olukordi ja see on naljarohke, nagu kõik Raudseppa lavateosed.

Hugo Raudseppa, meie näitekirjanduse suurmeistri ühevaatuslik nali kõlbab eriti segaeeskavadega peoõhtuiks, kuna selle lavastamine ja äraõppimine kerge.

Eriti sobiv ettekandmiseks raamatuaastal.

Autorihonoraarist vabastatav.

A. Antson:

„Töölise tütar“

Draama 4. pildis. Tegevus areneb esimeses ja kolmandas pildis lihtsalt sisustatud toas, teises pildis — suveõises õues. Kus lava seda ei võimalda võib lavastaja sellegi pildi viia mõningate väiksete muudatustega toas toimuvaks, kusjuures väljast möödivate meeste kõnelus võiks kosta läbi avatud akna. Neljandas pildis sünnib tegevustik arsti korteris.

Tegelasi — 11, neist mehi 9, naisi 2. (Peategelasteks 2 naist ja 2 meest, kõigil teistel on väikesed osad).

„Töölise tütre“ kujutatakse kahe venna armastust ühe ja sama naise vastu ja viimase ekslikel oletustel põhjenevat kättemaksu süütule vennale.

Näidendi põnev, üha tõusva dramaatilise haaravusega arenev sündmustik, milles haripunktiks õine lahing tagaotsitava revolutsionääri tabamisega ja selle naise kättemaksu töötava ahastusega, teevad „Töölise tütre“ meie pisut vähese lavalise pinevusega draamade hulgas väljapaistvaks teoseks. Autor on eriti ilmekalt käsitanud näidendi peategelase Ingridi kuju. See on üheks tänuikumaks ja suuri võimalusi pakkuvaks osaks meie maalavade naisnäitlejaile.

Näidend on oma kergesti mängitavuse tõttu eriti kohane maalavadele, kus viimaseil aastail ongi tuntud suurt puudust mängimiseks sobivatest draamadest.

Meie algupärastest draamadest on „Töölise tütar“ viimaseil aastail mängitud eriti rohkesti.

Autorihonoraarist vabastatav.

Agapetus:

„Patuoinas“

Farss 3. vaatuses. Tegevus sünnib kaubamaja „Sampo“ kontoris ja koridoris. Tegelasi 7, neist meestege-lasi — 4, naistegelasi — 3.

Soomes on „Patuoinas“ olnud 10 viimase aasta kohta kõige menukamaks näidendiks, mida mängitud seal juba üle 400 korra.

Eestis on samat teost kantud ette suure eduga „Estonias“ kui ka väikelavadel.

B. Luide-Kangerman:

„Naabri Mari“

B. Kangermani laulumäng 3 vaatuses, 8 pildis. V. Leemetsa muusika. Tegelasi: 5 meest, 4 naist, külanoori. Lava: 1. pilt mets, kõik teised: aiaesine.

„Naabri Mari“ sisustik käsitab kolme kännujuuri ja kosjalugu ja seiklusi raamistikus, nagu seda nõuab tõeline laulumäng. Tegevustiku hoogsuseks on antud 8 pilti, milline asjaolu loomulikult võimaldab anda tegevustikku mitmes variatsioonis ja rohkem kirevamat situatsioonikoomikat. Ja viimast on „N. Maris“ väga rohesti. Kandlelööja ja Rosengartenlaube — kaks tänuhikku tüüpi nii näitleja kui ka publiku seisukohalt. Mehisust, romantikat ja paiguti sentimentaalsust (seda nõuab ju laulumäng eelkõige) on antud viljakal määral. Ja peab ütleva, et helilooja siin on muusika sidunud tekstiga, andes tänulikke meloodiaid, millised kauaks jäävad kõrva helisema (meloodiaküllus — jälle üks laulumängu esivoorusi!).

Lavatehniliselt on laulumäng kerge. Kuid autor annab ka lavamärkeis vihjeid selleks, kuivõrt edukalt võiks suuremad lavad selle laulumänguga lüüa läbi. Eeldusi seks annab „N. Mari“ täiel määral.

Autorihonoraarist vabastatav.

B. Luide-Kangerman:

„Sulase südameraasuke“

Nali lauludega 2 vaatuses. Tekst: B. Kangerman. Muusika: V. Leemets. Tegelasi: 4 meest, 2 naist. Lava: võlemas vaatuses taluõu.)

„Sulase südameraasuke“ on nali lauludega ja sellise näidenditüübina omab ta vaid ühe eesmärgi: valmistada publikule lõbusa õhtu. Nii ongi autor siin annud rea koomilisi situatsioone, püüdes tekstigagi vaid tabada ainult ja ainult huumorit. On toodud elavaid värves esile kaks prototüüpi — peremees ja pops — kes nii suured sõbrad, et igal momendil valmis karvupidi kokku minema. Omapärase elu toob lavale Varesevihtleja, lõbus siidivend ja näpumees, kes nii osavasti oma elus oskab „võtta“, et näitusel auhinna sai (muidugi ise võttis!). Selliste tüüpide toetusel areneb sulasepoisi kosjalugu kuni Südameraasukese saamiseni, kõike seda aga illustreerib hoogne ja läbilööv muusika.

„Sulase südameraasukese” ettekanne saavutas siin enneolemata kiituse publiku poolt” — nii atesteerib näidendi ettekannet Peravalla ÜENÜ osakond.

Autorihonoraarist vabastatav.

B. Luide-Kangerman:

„Rõõm ei millestki“

Lõbusasisuline komöödia 4 vaatuses. Tegelasi 5 meest ja 3 naist. Lava 1. v. kohtutuba, teised elutuba.

Leidub inimesi, isegi tänapäeval veel, keda ei ahvatle mammon ja kes loobuvad seetõttu hiiglapärandusest. On nad lollid? Kes ütleb? Aga õnn, on see seoses rahaga? Selles näidendis see väike noormees, keda kõik nimetavad lolliks, leiab siiski õnne — rahata!

B. Luide-Kangerman:

„All aias“

Draama 4. vaatuses. Aiadekoratsioon. Tegelased: Praostiproua — lesk, Eveliin — ta tütar, Enne — väimees, Andrus — sulane, Marie — teenija, Epp — külanaine.

Selles draamas esineb kuldne noorus vastandina kuldsele vanadusele. Samal ajal, kui Eveliinil ja Ennel algab aimdus õnnest ja kevade hurmast, Andrusel, kes tegelikult Eveliini isa, täitub kannatuste karik ääreni. Ja elu on kontrastne nagu ikka: ühed surevad seks, et loovutada paika teiste õnnele.

B. Luide-Kangerman:

„Kodukased“

Rahvatükk 2 vaat. lauludega. Tegelased: Priidik Kivistik, Ojasalu peremees. August, ta poeg, linnahärra. Linda, kasutütar. Leena, teenija Ojasalus. Jaan, ta poeg. Mikk, sulane. Näärits, kaubitseja.

Elutee on rängalt pikk, ilmaelu imelik!” — nii laulab Ojasalu mõttetark sulane. Ja selle imeliku, mitmepalgelise elu väike episoodike sünnib Ojasalu õuel.

kodukaskede all. Vana elutark peremees, kes tahab oma suguvõsa verd tunda tuksumas oma põldudele, peab valima oma poja, põlise linnasaksa ja sulase vahel. Võidab õiglus, elurõõm ja noorus.

See on näidend neile, keda ei rahulda ükski rõkav nali, vaid ka eluline meeolupilt. Näidendi kaks ilusat meloodiat juba ise võidavad publiku. Sobiv ettekandmiseks võidupühal.

B. Luide-Kangerman:

„Need, kes vabastasid kodumaa“

Draama vabadusvõitluse päevilt 2 vaat. lauludega. Tegelasi 5 m. 1 n. Lava: talutuba.

Teine parandatud ja täiendatud trükk näidendist „Millest kaebasid kahurid“.

Selle näidendi 1. trükki on lavastand kaugelt üle 300 näitelava Eestis. See edu on tiivustand autorit redigeerima näidendit 2. trüki jaoks. Uuel kujul on näidend palju juure võitnud. Kõigepäält on sisus tehtud põhilisi muudatusi, teiseks on tekst varustatud lauludega. Sügav traagika ja lavaliselt põnevad situatsioonid on selle draama edu pandiks ka tulevikus.

Ed. Nukk:

„Isamaa ilu hoiledes“

Näidend 3. vaatuses Eesti iseseisvuse sünnipäevilt. Tegelasi 12. Neist mehi 9 ja naisi 3. Dekoratsioon lihtne, kuna mäng sünnib toas, välja arvatud viimane pilt, milles sündmustik areneb taluõues vabadussõja päevil.

Selles näidendis autor manab elavates värvides taas esile sündmused Eesti sünniajast, mis oli täis võitlusindu, traagikat ja võõraste poolt peale surutud vägivalda. Peategelasena figureerib üks tulisemaid Eesti iseseisvuse eest võitlejaid advokaat Onda näol, kes on sümboolseks kujuks kogu Eesti rahvast, kes tundis olevat saabunud aja võõraste ahelate maharaputamiseks. Kuigi „Isamaa ilu hoiledes“ ilmus alles 7. veebruariks, kanti teda vabariigi aastapäeval, 24. veebruaril ette suure menuga paljudes kohtades. Eriti sobiv on näidend ettekandmiseks võidupühal ja muudel täht- ja aastapäevadel, kaitseliidu poolt korraldatavatel pidustustel jne.

Autorihonoraarist vabastatav.

„Tütarlaps kodumaata“

Operett 3. vaatuses 14. pildis. Muusika: P. Ardna. Tekst: A. Sepalt.

Lavale seadnud: A. Lüdig.

Menukaim operett „Estonia“ teatris läinud hooajal.

Neli uut lastenäidendit.

Eestis on seni olnud suur puudus koolidele ja maalavadele sobivaist rahvapärasteist ja kunstiväärtuslikkudest lastenäidenditest. Selle puuduse kõrvaldamisele on asunud Autorikaitse Ühing, kelle kirjastusel kevadel ilmus neli uut lastenäidendit ja kes edaspidi järjekindlalt kavatseb anda välja peale teiste väärtuslikkude lavateoste ka lastenäidendeid.

Käesoleval kevadel ilmusid Autorikaitse Ühingu lastenäidendite seeriast järgmised teosed:

Juhan Jaik:

„Ahvimaa“

Lastenäidend kahes vaatuses.

Selle uue lastenäidendi nimi laseb oletada, nagu sünniks teose tegevus fantastilisena, kaugel lõunamaal. Kuid otse vastuoksa, näidendi sündmustik areneb talu vähenõudlikus ümbruses ja sisu poolest on teos otse tervitatav oma reaalsusega. Pole selles printse ega kuningaid või muud sellesarnast, mis lastenäidendites kujunenud tavaliseks šablooniks. „Ahvimaa“s on ilmekalt, kunstiväärtuslikult ja usutavalt kujutatud energiliste poiste seiklushimu, igatsust pikale rännakule ahvide maale, mis küll jääb teostamata, kuid mille ümber keerleb kirju ja õige lavaline tegevus. Tundub, et meie lastenäitekirjandus „Ahvimaa“ga on rikastunud omapärase ja värske teosega.

Tegelasi näidendis üldse 10, neist 8 mees- ja 2 naistegelast. Tegevus areneb talu mahajäetud elumajas. Lihtsa dekoratsiooni tõttu maalavadele ja koolidele mängimiseks eriti sobiv.

Ed. Nukk:

„Kullavangid“

Lastenäidend kahes vaatuses.

Käesoleva lastenäidendi kirjutamisel on autor valinud oma juhtlauseks, et: „Õnn! See ei peitu ei kullakülluses ega ka heas äraelamises, vaid meie südamete puhtuses ja ausa, loova töö võitlusrõõmus.“

Tegelasi näidendis üldse kuus — neist kolm mees- ja kolm naistegelast. Mõlemad vaatused hargnevad väikesel metsalagendikul. Võrreldes Nuki „Kullavange“ ta suure menu osaliseks saanud „Liisi hoiukarbi saladusega“, võib kindlasti väita, et „Kullavangid“ on lavaliselt kui ka sisult palju elavam ja õnnestunum. Kuna ta ei sea üles ka suuri lavatehnilisi nõudeid, võib näidendit julgesti soovitada kõigile koolilavadele kui põnevat lavatükki,

milles ei puudu huvitavaid seiklusi, laule ja tantsugi, mis teevad näidendi algusest lõpuni elavaks.

O. Sass:

„Armastus võidab“

Lastenäidend 2 pildis.

Teose tegevus areneb väikesel lagendikul kaaskus. Tegelasi 12, neist poisse 5, tütarlapsi 7.

Olga Sassi uudisteos on ettekandmiseks eriti sobiv koolide kevadpidudel,

kuna selle sündmustik käsitab koolist vabanevate õpilaste rõõmusid ja muresid ja tegevustiku ajaks neli-pühi laupäev. Näidend on sündmustikult väga elav ja kirjutatud suure südamlikkuse ja soojusega.

See on päikesepaisteline, positiivselt elujaatav teos, mille tegelaskujud ilmekalt karakteristlikud ja huvitavad. Sobib ettekandmiseks ka emadepäeval.

A. Rahula:

„Mägede lapsed“

Lastenäidend 2 vaatuses.

Tegevustik sünnib talutoas. Tegelasi 7—8.

„Mägede lapsed“ on kirjutatud eriti emadepäevaks ja jõuluks, kuid see sobib ettekandmiseks ka igal muul ajal. Teos, milles põhimotiiviks lapselikult siiras ja ennast-

ohverdav emarmastus. Peategelasi ainult 3. Autor on neist kahte ema sünnipäevaks valmistuvat õekest kujutanud suure meisterlikkuse ja elulise kujukusega.

Kõigi ülalnimetatud teoste autorid kuuluvad meie populaarsemate lastekirjanikkude ridadesse, kellelt varemilmunud näidendid leidnud elavat ja tunnustavat vastuvõttu, mille tõttu ka ülalnimetatud näidenditele võib ennustada suurt menu.

Autorikaitse Ühing laenutab nimetatud näidendeid koolidele mängimiseks eriti soodsail tingimustel.

Kõik eelpoolnimetatud lastenäidendid on autori-honoraarist vabastatud maaseltsidele.

Peale selle on AKÜ laenukogus veel järgmised lastenäidendid :

Ed. Nukk :

„Merikolli kohtumõist“

Kolmevaatuslik lastenäidend, milles leidub rohkesti muusikat, laulu ja tantsu. Ka näidendi sündmustik on vaheldusrikas ja põnev. Kuna seegi Nukki lastenäidend ei sea üles just eriti suuri dekoratiivseid nõudeid, on ta sobiv ettekandmiseks ka kooli- ja teistel väikelavadel, kus lavatehnilised võimalused piiratud.

Sisult on „Merikolli kohtumõist“ positiivse tendentsiga. Näidendis leidub rööbiti realismi ja fantaasiat.

Ed. Nukk :

„Pille ja Paul“

Jõulunäidend lastele 2. vaat. laulude ja tantsuga.

B. Luide-Kangerman :

„Mikk saab jõuluks nohu“

Jõulunäidend lastele laulude ja tantsuga.

Nõudke tutvumiseks emplare. AKÜ saadab neid teile tasuta, ainult postikuluks minevate postmarkide eest.

Näidendite laenamise tingimused.

Kõik näidendid saadaval Autorikaitse Ühingult, Tallinnas, Kunstihoones (Vabadusplatsil) tuba 8-c — Postkast 160. Telefon 456-43. Posti jook. arve 152.

	Eks. hind	Eks. h. tutv.	Kauts.	Honor.	Tarvit. tasu
Esivanemate kuld	Kr. 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Isand Maikello	„ 1.—	1,50	3.—	3.—	2.—
Patuoinas	„ 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Naabri Mari	„ 2.—	3.—	6.—	7.—	2.—
Sulase südamer.	„ 1.—	1,50	4.—	4.—	2.—
Tütarl. kodumaata	„	5.—	30.—	10.—	15.—
Merikolli kohtum.	„ 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Mikk saab nohu	„ 1.—	1,50	3.—	3.—	2.—
Pille ja Paul	„	2.—	1,50	2,50	1.—
Särumeeste rügement	„ 2.—	2,50	3.—	3.—	3.—
Töölise tütar	„ 1.—	2.—	3.—	5.—	2.—
Tšempionaat	„ 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Muretute ülemlaul	„ 2.—	2.—	5.—	4.—	2.—
Ahvimaa	„ 1.—	1,50	3.—	3.—	2.—
Kullavangid	„ 1.—	1,50	3.—	3.—	2.—
Armastus võidab	„ 1.—	1,50	3.—	3.—	2.—
Mees merelt	„ 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Tantsuproffessor	„ 2.—	3.—	5.—	5.—	3.—
Rõõm ei millestki	„ 2.—	2,50	3.—	4.—	2.—
All aias	„ 2.—	2,50	3.—	5.—	2.—
Kodukased	„ 1.—	2.—	3.—	4.—	2.—
Need kes vabastasid kodumaa	„ 1.—	2.—	3.—	4.—	2.—

AKÜ näidendite laenukogu tingimused.

1. AKÜ näidendite laenukogu laenutab oma liikmete näitekirjanike näidendeid seltsidele kaitsjoni vastu. Korralikke tasujaid vabastatakse üldse kaitsjonist.

2. Kaitsjon on kahesugune: alatine ja ühekordne

3. Alatine kaitsjon on 15 krooni. Selle sissemaksjad võivad AKÜ näidendite laenukogust tutvumiseks saada kuni 5 näidendi üksikeksemplari ja ühe mängukomplekti korraga tarvitamiseks.

4. Ajutine kaitsjon on 1—5 kr.

5. Peale kaitsjoni tuleb komplekti tellijail tasuta laenatavate näidendite tarvitamistasu, autorihonorar ja posti saatekulu.

6. Tarvitamise aeg: tutvumiseks kuni 10 päeva, mängimiseks kuni 2 kuud. Raamatud tuleb saata tagasi tähtjaks.

7. Tutvumiseks AKÜ N. L. saadab raamatud lihtsaatena, lisades juure arve saadetud raamatute suhtes. Kui arvel märgitud tähtjaks raamatud ei ole saadetud tagasi, loeb AKÜ N. L. nad tellijale müüduks ja kasseerib arve alusel tavalises korras summa sisse.

8. Tutvumiseks tellitud raamatute tagasisaatmisel tuleb tellijal lisada ligi postikuludeks 10 senti postmarkides iga saadetud raamatu kohta ja ühtlasi teatada selle saatelehe number, millega tutvumiseks-emplaar ehk näidendite komplekt saadud.

9. Näidendi komplekti saadab AKÜ N. L. välja luna teel või summa ettetasumisega lihtsaadetisena. Luna moodustab: raamatute tarvitamise tasu, kaitsjon, autori honorar ja saatekulu.

10. Kaotsiläinud või rikutud eksemplari eest AKÜ N. L. kasseerib tellijalt sisse raamatu täisväärtuse.

11. AKÜ N. Laenukogusse kuuluvaid näidendeid edasi laenata ega müüa ei tohi.

12. Tutvumiseks-emplari järele osade väljakirjutamine on keelatud.

13. Neil, kes tutvumisega seoses ei telli ühtki näidendit, tuleb maksta peale postikulu veel 10 senti iga lugemiseks tellitud raamatu eest.

Tellige näidendeid AKÜ laenukogust! Uudisteoste poolest rikkalikum valik. Soodsaimad laenutingimused. Aadress: Autorikaitse Ühing Tallinn, postkast 160, tel. 456-43.

Honoraarist vabastatavate näidendite nimestik.

AKÜ haldusse kuuluvaist teoseist on võetud Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt soovitatavate näidendite nimestikku järgmised lavateosed mille autori-honoraarist vabastamise asjus sooviavaldused tuleb esitada Autorikaitse Ühingule, Tallinn, Postkast 160.

Adson, A. — Iluduskuninganna. Komöödia 3 v.

Neli kuningat. Vaatemäng XIV s-st. 4 v.

Antson, A. — Töölise tütar. Draama 4 pildis.

Kallas, Aino. — Patsaba Saaremaal. Draama 1 v.

Kitzberg, August — Kosjasõit. Laulumäng 4 v.

Püve talus. Külapilt 5 v.

Kärner, Jaan — Merihärg & Ko ajab Venemaaga äri.

Komöödia 3 v.

Metsanurk, M. — Haljal oksal.

Mässuvaim ehk Agulirahvas läheb ajalukku.

Mäng 3 v.

Raudsepp, Hugo — Demobiliseeritud perekonnaisa.

Komöödia 3 v.

Mikumärdi. Komöödia 5 v.

Põrunud aru õnnistus. Komöödia 3 v.

Salongis ja kongis. Komöödia 3 v.

Vedelvorst. Komöödia 4 v.

Rutoff, Kristjan — Kivi. Draama 3 v.

Väimehed. Komöödia 3 v.

Vilde, E. — A. Särev. — Mäeküla piimamees. Rahvatükk 3 v.

Tamman, A. — A. Särev. — Vidriku parun. Rahvatükk 3 v.

Visnapuu, H. — Meie küla poisid. Rahvatükk 3 v.

Adson, A. — Toomapäev. Draama 5 v.

Anto, Heino — Kui torm vaikib. Draama 3 v.

Kitzberg, A. — Tuulte pöörises. Draama 5 v.

Libahunt. Draama 5 v.

Luts, Oskar — Tootsi lood. 5 pilti elust.

Metsanurk, M. — Talupoja poeg. Näidend 3 v.

Raudsepp, Hugo — Püha Miikaeli selja taga. Naljамäng 3 v.

Vilde, Eduard — Pisuhänd. Naljамäng 5 v.

Tabamata ime. Näidend 3 v.

Aitsam, Mihk. — Salmisto. Näid. 1905. a. rev. päevilt.

Anto, Heino — Merepojad. Näid. 5 pildis.

Kitzberg, Aug. — Kauka jumal. Rahvatükk 5 v.

Neetud talu. Komöödia 4 v.

Pila-Petri testament. Naljамäng 2 v.

- Pung-Mart ja Uba-Kaarel. Vaatemäng 5 v.
 Vana vanaga — noor noorega. Naljamäng 1 v.
 Kärner, Jaan — Ainus idealist. Komöödia 3 v.
 Luts, Oskar — Arusaamatu lugu. Nali 1 v.
 Kalevi kojutulek. Naljamäng 1 v.
 Kapsapäa. Naljamäng 1 v.
 Laul õnnest. Draama 3 v.
 Paunvere. Lustmäng 3 v.
 Pärijad. Naljamäng 1 v.
 Ärimehed. Pilkenali 1 v.
 Ülemiste vanake. Muinasjutul. näid. 1 v.
 Metsanurk, M. — Vagade elu. Näid. 3 v.
 Uues korteris. Naljamäng.
 Raudsepp, H. — Ameerika Kristus. Komöödia 4 v.
 Kikerpilli linnapead. Komöödia 3 v.
 Sinimandria. Komöödia 15 pildis.
 Rutoff, Kristjan — Vastu vett. Vaatemäng 4 v.
 Tammann, Aug. — Koidikul. Näitelaval skizze 3 v.
 Vilde, Eduard — Side. Draama 4 v.
 Jaik, Juhan — Esivanemate kuld. Rahvatükk 3 v.
 Särumeeste rügement. Näid. 3 pildis.
 Kangerman, B. — Naabri Mari.
 Sulase südameraasuke.
 Mälk, August — Mees merelt.
 Antson, A. — Tšempionaat.
 Muretute ülemlaul.
 Braks, T. — Tantsuproffessor.
 Rahula, A. Randvee ja Mäe.
 Mägede lapsed.
 Sass, O. — Armastus võidab.
 Jaik, Juhan — Ahvimaa.
 Nukk, E. — Isamaa ilu hoiledes.
 Kullavangid.
 Raudsepp, H. — Isand Maikello.
 Hindrey, K. A. — Raidaru kirikumõis. Näid. 3 v.
 Kallas, Aino — Mare ja ta poeg. 3 v. näidend.
 Kitzberg A. — Laurits.
 Raudsepp, H. — Roosad prillid. Komöödia 3 v.
 Luts, Oskar — Nukitsamees. Lastenäidend 3 v.
 Mändmets, J. — Ema. Kurbmäng 4 v.
 Mikk Kivi. Näid. 4 v.
 Tammsaare, A. H. — A. Särev — Vargamäe.
 Vanad ja noored.

Lähemal ajal ilmuvad AKÜ kirjastusel:

- E. J. Voitk'i: „Laternasüütaja tütar“, Rahvatükk 3 v.
 A. Sepp'a: „Viimane Mühlheim“, Draama 4 v.

Uusi laule segakoorile.

AKÜ noodikogu on rikkaim uudispalade poolt. Senini on kirjastatud kaks seeriat, neist esimene sisaldab 10, teine 12 laulu. Laulude valikul on peetud silmas nii kunstilist väärtust, kui — ja eriti just! — seda, et laulud tehniliselt oleksid jõukohased väiksematelegi kooridele. Nagu nähtub allpool toodud hindade nimestikust, ei taotle AKÜ nootide kirjastamisega kasusaamise eesmärke. Vastupidi, ta päris teadlikult läheb siin vastu defitsiidile, pidades silmas kaht eesmärki: pakkuda Eesti heliloojate toodangut tarvita-jaile otseselt ja vahenditult, luua seega auctorite omakirjastust ja — teha noodid hinnalt niivõrd kättesaadavaks, et nende edespidine paljundamine „kodusel” teel muutub mõttetuks. Neil asjaoludel AKÜ noodikogu müüb noote ainult komplekti-dena alammääraga 15 eksemplari. (Üksikeksemplare ei müüda!)

I seeria.

Nr. 1 ja Nr. 2 A. Läte tuntud ja paljulaulidavad „Ilus isamaa” ja „Malemäng” — 2 leheküljeline noot.

Nr. 3 — 2 lhk. K. A. Hermani „Laul Munamäel”.

Nr. 4 ja Nr. 5 K. Tärnu tundelaulud „Kyrie” ja „Lahkumise laul” — 4 lehekülge.

Nr. 6 V. Leemetsa hoogne ja tujuküllane „Tantsulaul” — 4 lehekülge. Läbilõõnud pala.

Nr. 7 — 4 lhk. A. Aava „Me oleme põhjamaa lapsed”. Väga levinev ja nõuetav laul, auhinnatud E. Lauljate Liidu laulude võistlusel.

Nr. 8 K. Tärnu „Helju, hella tuulekene” — 2 lhk. Tundelaul.

Nr. 8 R. Pätsu hoogne humoresk „Pulmalaul” — 2 lhk.

Nr. 10 T. Vettiku „See põhjamaa päikese kul-last” — 4 lhk. Tundeküllane isamaalaul.

II seeria.

Nr. 11 M. Saar „Pilvele” — 2 lhk. Tundelaul.

Nr. 12 A. Vedro „Helise ilma” — 4 lhk. Meis-terlikult käsitatud rahvaviisil rajanev kooripala.

Nr. 13 ja Nr. 14 A. Karafin „Ühte laulu tahaks laulda” ja Joh. Jürgenson „Ei saa” — 4 lhk. Mõlemad laulud sobivad isamaalikel pidustustel.

Nr. 15 ja Nr. 16 T. Vettik „Pulmapillid” ja V. Leemets „Hommik koitnud, Eesti pojad” — 4 lhk. Esimene neist humoresk selle sõna täies mõistes, teine hümnimeeleoluline isamaalaul.

Nr. 17 A. Karafin „Antti, ärtu armsakene” — 4 lhk. Tujuküllane, elav huumorirohke kooripala, mis võimaldab efektset ja nüansirikast ettekannet.

Nr 18. A. Kapp „Laul Eestile — 4 lhk. Pateetiliselt jõuline isamaalaul, kohati religiooslikkuseni küündiv. Väarikas ja kaalukas lisand meie kooriliteratuurile.

Nr. 19 V. Leemets „Mind üksinda jätke... — 4 lhk. Meeleolurikas kooripala.

Nr. 20 A. Vedro „Humoresk” — 4 lhk. Toob väikese Antsu „komplitseeritud” läbielamusi uute kirjude pükste saamisel. Teos illustreerib neid meeleolulisi varjundeid leidlikult.

Nr. 21 M. Saar „Tütre tänu emale” — 3 lhk. Saarele omase meisterlikkusega kirjutatud rahvaviisi ainstikul põhjenev õrnameeleoluline laul.

Nr. 22 E. Aav „Las kasvame” — 4 lhk. Jõuliselt haarav meeleolupala.

Peale ülaltoodud laulude AKÜ noodikogus on müügil veel:

Joh. Jürgenson „Vaimulikud segakoori laulud”. Kogu sisaldab 12 vaimulikku laulu mitmesuguste kiriklike pühade jaoks. Tallinna Kaarli Lauluseltsi kirjastus. 38 lehekülge, hind — 45 kr.

Joh. Jürgenson „Rukkiräak”. Hoogne kooripala sega- ja naiskoorile klaveri saatel. Autori kirjastus, 10 lehekülge. Hind: koori osa a 15 snt., klaveri osa 1.50 kr.

V. Leemets „Võõrsil”. Väliseestlasile pühendatud heliteos segakoorile. Välis-Eesti Ühingu kirjastus. 5 lehekülge, hind 15 senti eksemplar.

Nootide hinnad.

I seeria, 10 laulu:

	Paush. lepingu osalistele		Võõrastele	
	Üksik eksempl. senti	Komplekt 15 eks. senti	Üksik eksempl. senti	Komplekt 15 eks. senti
Nr. 1. A. Läte „Ilus isamaa”.	3	45	6	90
Nr. 2. A. Läte „Malemäng”.				
Nr. 3. K. A. Hermann „Laul Munamäel”.	3	45	6	90
Nr. 4. K. Tüرنpu „Kyrie”.	6	90	10	150
Nr. 5. K. Tüرنpu „Lahkumise laul”.				
Nr. 6. V. Leemets „Tantsu laul”.	6	90	10	150
Nr. 7. E. Aav „Me oleme põhjamaa lapsed”	6	90	10	150
Nr. 8. K. Tüرنpu „Helju hella tuulekene”				
Nr. 9. R. Päts „Pulma laul”.	3	45	6	90
Nr. 10. T. Vettik „Su põhjamaa päikese kullast”.	3	45	6	90

II seeria, 12 laulu

Nr. 11. M. Saar „Pilvele”	3	45	6	90
Nr. 12. A. Vedro „Helise ilma”.	6	90	10	150
Nr. 13. A. Karafin „Ühte laulu tahaks laulda”.	6	90	10	150
Nr. 14. J. Jürgenson „Ei saa”.				
Nr. 15. T. Vettik „Pulmapillid”.				
Nr. 16. V. Leemets „Hommik koitnud, Eesti pojad”.	6	90	10	150

	Paush. lepingu osalistele		Võõrastele	
	Üksik eksempl. senti	Komplekt 15 eks. senti	Üksik eksempl. senti	Komplekt 15 eks. senti
Nr. 17. A. Karafin „Antti, ärtu armsakene”	6	90	10	150
Nr. 18. A. Kapp „Laul Eestile”.	6	90	10	150
Nr. 19. V. Leemets „Mind üksinda jätke...”	6	90	10	150
Nr. 20. A. Vedro „Humoresk”.	6	90	10	150
Nr. 21. M. Saar „Tütretänu emale”.	6	90	10	150
Nr. 22. E. Aav „Las kasvame”.	6	90	10	150

Nootide tellimistel tuleb raha ühes saatekuluga ette ära saata. Saatekulu: 15 kahe leheküljelist nooti (100 gr.) — 2 senti. Järgnevalt iga 50 gr. eest 1 sent.

Mida ütlevad need hinnad?

Eks seda, et AKÜ kirjastusel ilmunud laulude „kodune” paljundamine kaotab igasuguse mõtte.

Paushaal lepingu osaline saab 90 senti eest 15 neljaleheküljelist eksemplari puhtas ja eeskujulikus väljaandes. Et sama nooti shapirograafilisel või muul teel paljundada, kulub ligikaudu 2—3 päeva. Selle juures niisugusel kujul „trükitud” eksemplariid selguse ja loetavuse suhtes ei saa võistelda AKÜ poolt hääli paaberil ja selgel kirjal toodud väljaannetega.

AKÜ püüe ja deviis on: igal kooriliikmel oma noot! Ainult niisugusel kujul võib meie koorilaulu kultuur õiget rada sammuda ning laulude äraõppimine muutub ühtlasi noodilugemise äraõppimiseks.

Neil asjaoludel AKÜ noodikogu müübki — peatagu seda silmas! ainult komplektidena, alates 15 eksemplarist.

Laulukoovid! Kasutage seda soodsat võimalust.

ODAVA RAAMATUTE NÄDALA

korraldab, AKTSIOONI" kirjastus Raamatu-aasta pu-
hul 20. novembrist — 10. detsembrini s. a.

Odavale müügile tulevad järgmised raamatud:

Kolm suurt ilukirjanduslikku koguteost (albumi)

AKTSIOON I, II ja III-as

mis sisaldavad pikemaid jutustusi, novelle, näidendeid,
miniatüüre, luuletusi j. m. järgmistelt meie tuntud
kirjanikelt:

Aug. Jakobson'ilt, Aug. Mälk'ilt,

A. Antson'ilt, J. Oengo'lt,

R. Rond'ilt, J. Ruven'ilt, R. Sirge'lt

ja paljudelt teistelt.

„Aktsioon I" maksis varem Kr. 1.50, nüüd Kr. 0.75.

„Aktsioon II" maksis varem Kr. 2.—, nüüd Kr. 0.75.

„Aktsioon III" maksis varem Kr. 5.—, nüüd Kr. 2.—.

Kes tellivad AKTSIOONI kolm albumi korraga,
saavad need Kr. 2.50 eest. (Nende hind oli seni
kokku Kr. 8.50, odava nädala möödumisel on
nad müügil endise hinnaga).

A. Antson'i: Epigrammid

I, II ja III

Kolm luksüslilikult väljaantud ja kirjandusarvustajate poolt üldiselt kiitva vastuvõtu osaliseks saanud raamatud. Sisaldavad tabavaid ja vaimurikkaid pilkesalme Eesti tuntud poliitikameeste, kirjanikkude, kunstnikkude, näitlejate, seltskonnategelaste j. t. kohta.

Neist on epigrammide esimest kogu saada veel ainult 20 eksempl. ja teisi samuti piiratud arvul, kuna nende esimene trükk peagu otsas.

Epigrammid I maksis varem Kr. 1.—, nüüd Kr. 0.75.

Epigrammid II maksis varem Kr. 2.50, nüüd Kr. 1.—.

Epigrammid III maksis varem Kr. 2.50, nüüd Kr. 1.50.

Kes tellivad „Epigrammide” kolm raamatut korraga, saavad need Kr. 2.— eest.

A. Antsoni esimese epigrammide kogu kohta kirjutab „Eesti Kirjandus” nr. 6. 1927. a.: „See on moodne, asjalik, kaasaega õigelt kajastav, salvav ja otsekohene raamat. Väärtuselt võib Antsoni epigramme julgesti kõrvutada meie parema epigrammikirjaniku A. Alle epigrammidega.

Teise epigrammide kogu kohta kirjutab luuletaja J. Schütz „Loomingus” nr. 1. 1931. a.: „Epigrammid II ületab nii mahult kui ka sisuväärtuselt oma eelkäija... Tahaks asetada neid meie epigrammikirjanduse paremusastmestiku tippu.

Kolmanda kogu kohta kirjutab Leo Soonberg „Uudislehes” 1934. a.: „Selle raamatuga on A. Antson kindlustanud endale koha meie kirjandusajalukku.”

A. Antsoni epigrammid on eriti sobivad ettekandmiseks kõigil kirjandus- ja peoõhutil ning omavahelistel olengutel. Seni on need ettekandmisel olnud lööknumbriteks.

Kõik eelpool nimetatud kauni välimusega, luksüslilikult väljaantud ja heal paberil trükitud raamatud on ehteks igale raamatukogule. Rutake tellimisega.

Tellimised ja raha saata aadressil: Aleksander Antson, Tallinn, postkast nr. 1.

Neile, kes raamatute hinna ühes saatekuludega saavad postmarkides ehk rahas, saadame teosed kohe kätte postiteel.

Kirjanike rühm „Aksioon”.